

Státní služba

Srpen 2017

Souhlasíte s tím, že odborná příprava v zahraničí přispěje ke zkvalitnění výkonu státní správy? Podívejte se s námi na některé současné možnosti.

Stáže a studijní pobyty v zahraničí

Program profesionálních stáží pro národní experty (NEPT)

Státní zaměstnanci i ostatní zaměstnanci veřejné správy mají jedinečnou příležitost pracovat v jedné z institucí Evropské unie, a to po dobu tří až pěti měsíců. V této době je stážista stále zaměstnancem svého vysílajícího úřadu, který mu vyplácí plat a odvádí za něj sociální a zdravotní pojištění. Délku stáže i instituci Evropské unie si vybírá sám uchazeč s ohledem na agendu, kterou vykonává na svém domovském úřadě, neboť hlavním cílem stáže je rozšířit si odborné znalosti a navázat užší pracovní kontakty v dané oblasti. Stážista se tak seznámí s chodem evropské instituce, která se zabývá stejnou problematikou, jakou stážista vykonává i v České republice. Seznámí se také s postupy, novou evropskou legislativou a plánovanými změnami v dané oblasti.

Podle předchozí právní úpravy (§ 109 odst. 2 a násl. zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě) měl státní zaměstnanec povinnost setrvat po určitou dobu po návratu z této stáže ve služebním poměru, a to s ohledem na výši nákladů vynaložených služebním úřadem za jeho vyslání. Novelizací zákona o státní službě došlo ale k 1. červnu 2017 ke změně a nyní již tato povinnost neplatí. Vysílání státních zaměstnanců jako národních expertů do programu NEPT je změnou služebního poměru a při vyslání národního experta se postupuje podle § 67a zákona o státní službě.

Více informací k vysílání národních expertů lze nalézt v článku „Vysílání národních expertů“ a jeho přílohách na webových stránkách Ministerstva vnitra www.statnisluzba.cz,

v záložce Dokumenty a stanoviska, dále Vzory úkonů.

„Vysílání státních zaměstnanců jako národních expertů do programu NEPT je změnou služebního poměru a při vyslání národního experta se postupuje podle § 67a zákona o státní službě.“

Výběrová kritéria na stáže NEPT, která musí státní zaměstnanec splnit, nejsou příliš přísná. Stáž je určena zaměstnancům veřejné správy bez ohledu na typ pracovní smlouvy nebo typ služebního poměru (*na dobu neurčitou i na dobu určitou*). Praxe ve veřejné správě není vyžadována, stejně tak úroveň cizího jazyka není přesně stanovena. V případě cizího jazyka se ale předpokládá, že se stážista dorozumí a bude schopen v daném jazyce aktivně komunikovat. Podmínkou přijetí na stáž ale je, že uchazeč zůstane po celou dobu stáže zaměstnancem veřejné správy vysílajícího státu a jeho zaměstnavatel mu bude vyplácet plat/mzdu a odvádět sociální a zdravotní pojištění. Naproti tomu se stáže nemohou zúčastnit ti, kteří již podobnou stáž absolvovali v minulosti nebo byli zaměstnáni v některé z institucí Evropské unie.

K přihlášení na stáž NEPT je třeba vyplnit formulář přihlášky, formulář CV Europass a doložit prohlášení odboru personálního a odboru pro evropské záležitosti daného úřadu, že s vysláním kandidáta souhlasí. Také je nutné, aby se vysílající úřad zavázal, že uhradí náklady se stáží spojené či uvede zá-

měř žádat o financování vyslání z prostředků Ministerstva financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa. Veškeré finanční náklady spojené se stáží se odhadují na 2 000 – 3 000 eur za měsíc a pokud nejsou financovány z kapitoly Všeobecná pokladní správa, jsou plně hrazeny vysílajícím úřadem.

Termíny stáží NEPT v roce 2018 připadají na 1. nebo 16. března 2018 a 1. nebo 16. října 2018. Výběrové řízení na březnový běh bylo vypsáno v polovině července 2017 a přihlášky lze zasílat do 6. září 2017 Mgr. Michaela Kufové na e-mailovou adresu michaela.kufova@mvcv.cz.

Více informací lze nalézt v článku Program profesionálních stáží pro národní experty (NEPT) na stránkách Ministerstva vnitra www.statnisluzba.cz, v záložce Mezinárodní spolupráce, dále Evropská unie.

Erasmus For Public Administration

Krátkodobá stáž v rozsahu 8,5 dne organizovaná Evropskou komisí má za cíl seznámení účastníků se základním chodem evropských institucí a jejich rozhodovacími mechanismy. Česká republika má k dispozici čtyři místa na rok, celkem probíhají tři běhy (*jar-ní, letní a podzimní*).

Výběrová kritéria:

- zaměstnanec veřejné správy (*jehož agenda se týká problematiky Evropské unie*),
- občan České republiky s ukončeným vysokoškolským vzděláním,
- praxe ve veřejné správě: účastník stáže musí být ve veřejné správě zaměstnán minimálně šest měsíců a maximálně pět let ke dni nástupu na stáž,

- stáže se nemohou účastnit ti, kteří již podobnou stáž absolvovali v minulosti nebo byli zaměstnáni v některé z institucí Evropské unie,
- úroveň cizího jazyka není stanovena, ale předpokládá se aktivní komunikace (*preferována je angličtina*).

Termíny stáží v roce 2018:

Nové termíny budou zveřejněny počátkem roku 2018.

Více informací lze nalézt v článku Program stáží Erasmus for Public Administration na stránkách Ministerstva vnitra www.statnisluzba.cz, v záložce Mezinárodní spolupráce, dále Evropská unie.

Seconded National Experts

Národní experti jako státní zaměstnanci jsou vysíláni svými služebními úřady k dočasnému výkonu státní služby do jednotlivých orgánů nebo institucí Evropské unie (*Evropské komise nebo jejich agentur, například Europol, Frontex, OHIM, dále Evropské služby pro vnější činnost, a to včetně jejich delegací ve třetích zemích a při mezinárodních organizacích, Rady Evropské unie, Evropského parlamentu a dalších*). Po ukončení vyslání se národní experti vracejí do vysílajícího služebního úřadu.

Národní experti přinášejí evropské instituci své poznatky a zkušenosti z oblasti své odbornosti, poskytují aktuální praktické znalosti z dané oblasti v členském státě a zároveň přenášejí zkušenosti a vědomosti z evropské instituce vysílajícímu služebnímu úřadu, mohou také v případě potřeby zprostředkovat přímý kontakt mezi vysílajícím služebním úřadem a příslušnou evropskou institucí.

Podmínky pro vysílání národních expertů stanovují orgány a instituce Evropské unie, do níž jsou národní experti vysláni. Mezi tyto podmínky ale obvykle patří:

- vyslání státního zaměstnance na dobu určitou (*jeden až čtyři roky, výjimečně i šest let*),
- trvání služebního poměru vůči vysílajícímu služebnímu úřadu (*služební úřad poskytuje státnímu zaměstnanci plat*),
- účast státního zaměstnance v systému sociálního a zdravotního pojištění vysílajícího členského státu,

- pracovní doba a pracovní podmínky se řídí podle právního předpisu instituce Evropské unie, do níž je státní zaměstnanec vyslán.

Výběrová kritéria:

- podle konkrétního volného místa (*obvykle praxe ve veřejné správě*),
- úroveň cizího jazyka (*anglický nebo francouzský jazyk na úrovni B2*).

Více informací naleznete na stránkách Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz, v záložce O ministerstvu, dále NKM – Práce v mezinárodních organizacích.

College of Europe

College of Europe je prestižní evropská univerzita, která nabízí postgraduální studium zaměřené na problematiku Evropské unie a evropské integrace. Pro College of Europe je charakteristická intelektuální nezávislost, bilingvismus (*angličtina a francouzština*), rozmanitost akademického sboru a multikulturní prostředí. College of Europe je tvořena dvěma univerzitními prostory, z nichž jeden se nachází v belgických Bruggách a druhý v polském Natolinu.

Studijní program zahrnuje přednášky, výzkumné semináře, simulační cvičení, víkendové workshopy a setkávání s pozvanými specialisty, které jsou pravidelně vytvářeny tak, aby vyučované předměty odrážely vývoj Evropy. Úspěšné zakončení studia vede k získání titulu „Master of European Studies“.

Poplatek za studium pro akademický rok 2017/2018 činí 24 tisíc euro a pokrývá školné, připojení na internet, ubytování na koleji a stravování v menze ve dnech školní výuky (*pondělí až sobota, mimo svátky a prázdniny*). Státní zaměstnanci mohou požádat o vládní stipendium, neboť vláda České republiky každoročně poskytuje dvě až tři stipendia (*finální počet závisí na objemu vyčleněných finančních prostředků*) pro úspěšné uchazeče z řad zaměstnanců ve veřejné správě.

Podmínkou pro udělení stipendia je vedle úspěšného zvládnutí výběrového řízení v případě státních zaměstnanců podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů,

i vydání rozhodnutí služebního orgánu o povolení zvýšení vzdělání vysláním na studijní pobyt – studium na CoE, které obsahuje závazek státního zaměstnance setrvat pět let po ukončení studia ve služebním poměru.

Výběrová kritéria:

- ukončené vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru (*magisterské, výjimečně bakalářské*),
- dobrá znalost angličtiny a francouzštiny (*jeden cizí jazyk alespoň na úrovni B2 a druhý alespoň na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce*), výjimka u studentů mezinárodních vztahů EU a diplomacie (*angličtina na stupni C1, francouzština B1/B2*),
- vyplnění on-line přihlášky a zaslání všech příloh podle požadavků College of Europe (*například životopis, motivační dopis v anglickém a francouzském jazyce, doporučení od dvou vysokoškolských profesorů*).

Termíny programu pro rok 2018/2019:

Zahájení studia – září 2018,
ukončení – červen 2019.

Více informací lze nalézt v článku Studium na College of Europe na stránkách Ministerstva vnitra www.statnisluzba.cz, v záložce Mezinárodní spolupráce, dále College of Europe.

Young Leaders Program (YLP)

Young Leaders Program je roční magisterské studium v Japonsku pro absolventy vysokých škol, kteří jsou zaměstnanci veřejné správy. Studium probíhá v angličtině na National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS) v Tokiu, a to ve dvou studijních programech:

- „School of Government“ pro oblast veřejná správa a veřejná politika,
- „School of Local Governance“ pro oblast místní samospráva.

Cílem programu je přispět k rozšíření znalostí uchazečů, kteří mají předpoklady zastávat vedoucí pozice ve veřejné správě. Kromě studia oborů veřejná správa a politická studia je poskytnuta možnost debaty s politiky, vysokými vládními úředníky,

podnikateli a představiteli regionálních komunit.

Výběrová kritéria:

- občan České republiky,
- zaměstnanec veřejné správy,
- věk maximálně 40 let (*ke dni nástupu na stáž*),
- ukončené vysokoškolské vzdělání (*minimálně bakalářský stupeň*),
- minimálně tříletá praxe ve veřejné správě (*preferováno je pět a více let*),

- dobrý zdravotní stav,
- znalost angličtiny, jež musí být doložena zkouškou TOEFL iBT min. 79 (*TOEFL PBT minimálně 550 bodů*) nebo IELTS minimálně 6.0, případně další ekvivalentní zkouškou. (*Certifikát nesmí být ke dni nástupu na stáž starší dvou let.*)

Termíny programu pro rok 2018/2019: Zahájení studia – září 2018, ukončení – říjen 2019.

Více informací lze nalézt v článku Young Leaders Program na stránkách Ministerstva vnitra www.statnisluzba.cz, v záložce Mezinárodní spolupráce, dále Young Leaders Program nebo na stránkách GRIPS www.grips.ac.jp v záložce Education. ■

Veškeré formuláře a informace k nim je možné stáhnout na adrese www.statnisluzba.cz.

Služební předpis o charakteristice služebních míst

Dnem 1. srpna 2017 nabývá účinnosti služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 4/2017 ze dne 14. července 2017 o charakteristice služebních míst. Tento služební předpis upravuje takzvanou charakteristiku služebního místa, kterou lze v rámci služebního poměru podle zákona o státní službě připodobnit takzvané pracovní náplni, prostřednictvím které zaměstnavatel blíže vymezuje druh práce sjednaný se zaměstnancem v pracovní smlouvě.

Charakteristika služebního místa nezahrnuje pouze popis činností, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, a popis povinností s výkonem těchto činností spojených, ale zahrnuje i popis služebního místa. U všech tří částí charakteristiky služebního místa jsou údaje rozděleny na obligatorní a fakultativní. Charakteristika služebního místa je jednostranným informativním aktem služebního orgánu vůči státnímu zaměstnanci. Tuto formu má i změna charakteristiky služebního místa, kterou je služební orgán oprávněn jednostranně provést podle potřeb řádného výkonu státní služby na služebních místech ve služebním úřadu při respektování níže uvedených pravidel.

Požadovaný výčet činností nelze považovat za taxativní

Správní i ostatní (*pracovní*) činnosti, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, se stanoví v souladu s působností služebního úřadu a s přihlédnutím k její organizaci a dělbě mezi organizační útvary služebního úřadu. Služební místo se klasifikuje platovou třídou, do které je podle katalogu správních činností zařazena nejnáročnější správní činnost aspoň v jednom z oborů služby pro služeb-

ní místo stanovených. Nejnáročnější správní činnosti v ostatních oborech služby stanovených na služebním místě mohou svou složitostí, odpovědností a namáhavostí odpovídat i nižší platové třídě, než kterou je služební místo klasifikováno. Charakteristika služebního místa přitom může obsahovat jen takové správní činnosti, které svojí složitostí, odpovědností a namáhavostí nepřekračují složitost, odpovědnost a namáhavost nejnáročnějších správních činností, jejichž výkon se na služebním místě pro každý obor služby stanovený pro služební místo požaduje a které patří do oboru nebo oborů služby, jež byly pro služební místo stanoveny. Výčet činností, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, nelze považovat za taxativní. Proto lze v tomto výčtu uvést klauzuli, že státní zaměstnanec vykonává další obdobné činnosti podle příkazů představených, ovšem fakticky vždy za podmínek uvedených v předchozích větách.

Charakteristika služebního místa se zpracovává pro všechna obsazená služební místa ve služebním úřadu. Pro neobsazená služební místa je nezbytné zpracovat charakteristiku služebního místa v případě, že její předložení požaduje Ministerstvo vnitra nebo příslušný ústřední správní úřad

v souvislosti s předkládáním návrhů systemizace a jejich změn a návrhů organizační struktury služebního úřadu a jejich změn, a dále požaduje-li její předložení správní orgán v rozhodování ve věcech služebních vztahů.

Charakteristiku služebního místa zpracovává v písemné formě služební orgán v součinnosti s představeným, který stojí v čele organizačního útvaru, v němž je služební místo zařazeno.

Žádoucí je úprava podrobností služebními orgány

S charakteristikou služebního místa seznamuje státního zaměstnance služební orgán, případně jím pověřený státní zaměstnanec, a to nejpozději do jednoho měsíce ode dne zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo. Státní zaměstnanec svým podpisem potvrdí, že byl s charakteristikou služebního místa seznámen. Stejnopis charakteristiky služebního místa se zakládá do osobního spisu státního zaměstnance a jeden stejnopis se při seznámení státního zaměstnance s charakteristikou služebního místa předává státnímu zaměstnanci.

Pro řádnou aplikaci služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu o charakteristice služebních míst je žádoucí, aby slu-

žební orgány upravily svým služebním předpisem podrobnosti zpracování charakteristiky služebního místa pro služební místa zařazená v jejich služebních úřadech. Například je vhodné, aby stanovily vzor charakteristiky služebního místa, podrobnosti součinnosti služebního orgánu a bezprostředně nadřízeného představeného při zpracování charakteristiky služebních míst.

Podle přechodných ustanovení služebního předpisu zpracují služební orgány charakteristiku služebního místa pro všechna obsazená služební

místa nejpozději do 30. června 2018. Před tímto datem zpracuje služební orgán charakteristiku služebního místa, požádá-li o její předložení Ministerstvo vnitra nebo příslušný ústřední správní úřad v souvislosti s předkládáním návrhů změn systemizace a návrhů změn organizační struktury služebního úřadu, a dále požádá-li o její předložení správní orgán v rozhodování ve věcech služebních vztahů.

Pokud ovšem dosavadní charakteristiky služebních míst, zpracované před nabytím účinnosti služeb-

ního předpisu, obsahují aspoň údaj o služebním místě, služebním úřadu, organizačním útvaru, platové třídě, kódu nejnáročnější správní činnosti nebo označení nejnáročnější správní činnosti a ostatních správních i jiných činnostech, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, zůstávají v platnosti až do změny činností, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, nebo do dne, kdy bude služební místo zařazeno do jiného organizačního útvaru nebo obsazeno jiným (novým) státním zaměstnancem. ■

Stanovisko k členství státního zaměstnance v právnických osobách provozujících podnikatelskou činnost

Na internetových stránkách sekce pro státní službu bylo zveřejněno doplněné stanovisko k § 81 zákona o státní službě reflektující na novelu odstavce 1 tohoto ustanovení provedenou zákonem č. 144/2017 Sb., kterým se mění zákon o státní službě.

Podle § 81 odst. 1 zákona o státní službě nesmí být státní zaměstnanec členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byl do těchto orgánů vyslán služebním orgánem. Pojem „právnické osoby provozující podnikatelskou činnost“ tak nahradil dosavadní pojem „obchodní korporace“, neboť díky stávající právní úpravě neodůvodněně zužovala okruh právnických osob, ve kterých nesmí být státní zaměstnanec členem řídicích nebo kontrolních orgánů, na obchodní korporace provozující podnikatelskou činnost, a zůstávaly tak opominuty právnické osoby podnikající podle zvláštních právních předpisů, jako jsou státní podniky, pojišťovny, banky, investiční společnosti a investiční fondy.

Nejvýše 25 procent

Zveřejněné stanovisko k § 81 zákona o státní službě dále reaguje na skutečnost, že s účinností od 1. června 2017 smí vyslaný státní zaměstnanec za členství v řídicím nebo kontrolním orgánu od právnické osoby provozující podnikatelskou činnost pobírat odměny včetně podílu na zisku či jiného plnění. Celkový úhrn odměn vyplacených státnímu zaměstnanci za

všechna členství v řídicích nebo kontrolních orgánech právnických osob provozujících podnikatelskou činnost za kalendářní rok včetně podílu na zis-

„Celkový úhrn odměn vyplacených státnímu zaměstnanci za kalendářní rok včetně podílu na zisku či jiného plnění činí nejvýše 25 % z ročního úhrnu nejvyššího platového tarifu.“

ku či jiného plnění činí nejvýše 25 % z ročního úhrnu nejvyššího platového tarifu a nejvýše přípustného osobního příplatku v příslušné platové třídě a v případě představeného též nejvýše přípustného příplatku za vedení. Tento limit se v roce 2017 krátí poměrně podle počtu měsíců, po dobu kterých bude novela zákona o státní službě účinná (*bude tedy představovat 7/12 z celkového limitu odměn pro kalendářní rok*), a obecně se, pokud jde o nově vysílané státní zaměstnance, krátí poměrně podle počtu měsíců, v nichž byli

státní zaměstnanci do řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost vysíláni.

Praxe v oblasti vysílání státních zaměstnanců do řídicích a kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost je novelou zákona o státní službě dotčena toliko ve stanovení povinnosti vyslaného státního zaměstnance bezodkladně služebním orgánem informovat o každém plnění, které mu právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost bylo vyplaceno. Z důvodu existence této povinnosti lze státním zaměstnancům vyslaným do řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost doporučit, aby se u služebních orgánů informovali o maximální možné výši celkového úhrnu odměn, a dále aby sami o maximální výši celkového úhrnu odměn a případně i o plněních, která jim byla vyplacena jinými právnickými osobami provozujícími podnikatelskou činnost, do jejichž řídicích nebo kontrolních orgánů byli vysíláni, informovali předmětnou právnickou osobu. ■